

§ 147

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle lasten turvallisen koulunkäynnin vahvistamista ja Helsingin huumeongelmaa koskevasta kokoomuksen ryhmäaloitteesta

HEL 2021-002927 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon lasten turvallisen koulunkäynnin vahvistamista ja Helsingin huumeongelmaa koskevasta kokoomuksen ryhmäaloitteesta:

”Ryhmäaloitteessa esitetään toimenpiteitä lasten asumisympäristön ja koulunkäynnin turvallisuuden lisäämiseksi sekä huumeiden käyttäjien hoitoon pääsyn edistämiseksi ja päihteisiin liittyvien akuuttien turvallisuusongelmien ratkaisemiseksi.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että kaupungin sosiaali- ja terveyspalvelujen toimipisteissä autetaan huumeita käyttäviä helsinkiläisiä ja heidän läheisiään päihteiden käyttöön liittyvissä ongelmissa. Osa palveluista on jalkautettu kaupunkilaisten asuin- ja elinympäristöihin. Kaikille huumeongelmallisille helsinkiläisille tarjotaan yksilöllisesti suunniteltua hoitoa, joka sisältää tarpeen mukaan psykososiaalista hoitoa ja lääkehoitoa. Sosiaali- ja terveystoimialan päihdepalvelut toimii aktiivisesti erilaisissa verkostoissa, joiden tavoitteena on ennaltaehkäistä ja vähentää huumeidenkäytöstä aiheutuvia ympäristö- ja turvallisuushaittoja.

Sosiaali- ja terveystoimialan aikuisten ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön yksikön tavoitteena on vähentää helsinkiläisten päihteidenkäyttöä ja edistää mielenterveyttä. Kaupunkilaisille tuotetaan tietoa päihdehaitoista ja välineitä niiden ehkäisyyn ja hallintaan. Toiminta kohdentuu kaupunkilaisiin sekä suoraan että ammattilaisten välityksellä. Työtä edistetään verkostotyön ohella muun muassa erilaisilla kaupunkitasoisilla ohjelmilla, aineistotuotannolla ja hankkeilla.

Helsingissä päihdeongelmaisten asiakkaiden hoito aloitetaan siinä sosiaali- tai terveydenhuollon toimipisteessä, missä asia tulee esille. Asiakkaiden päihteidenkäyttöä arvioidaan ja työntekijöitä on koulutettu aktiivisesti tunnistamaan huumeidenkäyttöä erityisesti riskiryhmistä. Asiakkaalle nimetään hänen kokonaishoidostaan vastaava ammattihenkilö, joka tarvittaessa konsultoi erityistason työntekijöitä psykiatria- ja päihdepalveluista ja saattaa asiakkaan tarpeenmukaiseen jatkohoitoon.

Päihdeongelmaisia henkilöitä hoidetaan terveydenhuollossa ja päihdehuollon erityispalveluissa. Päihdepalveluihin ja asunnottomien palveluihin on lisätty liikkuvaa työtä sekä kuntouttavaan että haittoja vähentävään työhön. Päihdepalvelut ohjaa ja neuvoo myös muihin palveluihin hakeutumisessa ja arvioi kokonaisvaltaisesti asiakkaiden palvelun ja hoidon tarvetta.

Myös aikuissosiaalityön etsivän lähityön toimintaa on yhtenäistetty ja tehostettu kaikilla Helsingin alueilla. Etsivä lähityö toimii kaduilla, ostoskeskuksissa, asukastiloissa ja muissa julkisissa tiloissa. Se neuvoo sekä ohjaa ja tarvittaessa saattaa avun tarpeessa olevia henkilöitä palvelujen piiriin. Lähityö tekee etsivää työtä ulkona asuvien ja palveluiden ulkopuolella olevien parissa.

Monet päihde- ja asumispalvelujen tuottajat, järjestöt ja vertaistoimijat tekevät päihteidenkäyttäjien elinympäristössä liikkuvaa haittoja vähentävää työtä. Helsingissä toimii vahva kaupungin ja järjestöjen muodostama liikkuvan kenttätöön verkosto.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan päihdepalvelut toimii aktiivisesti erilaisissa kaupungin turvallisuus-, yrittäjä- ja paikallistoimijaverkostoissa sekä muissa viranomaisverkostoissa, kuten poliisin kanssa tehtävässä yhteistyössä. Verkostotyön tavoitteena on muun muassa ennaltaehkäistä ja vähentää huumeongelmista johtuvia ympäristö- ja turvallisuushaittoja. Päihdepalvelut on mukana laajasti myös erilaisissa vapaaehtois- ja ammattilaisverkostoissa, joissa ennakoidaan huumausainetilannetta Helsingissä, muualla Suomessa ja maailmalla.

Kansainvälisten kokemusten mukaan huolellisesti suunnitellut ja oikein sijoitetut valvotut huumeidenkäyttötilat vähentävät huumehaittoja. Myönteisten terveysvaikutusten lisäksi niillä voi olla suotuisia vaikutuksia myös yleiseen järjestykseen, julkisten tilojen siisteyteen ja asuin ympäristöjen turvallisuuden tunteeseen. Helsingin kaupunki on tehnyt valvotuista huumeiden käyttötiloista erillisselvityksen, joka on valmistunut 1.2.2019. Selvityksessä arvioidaan käyttötilan toimintamallia ja sijoittamista sekä sen tuottamia mahdollisia etuja ja haittoja.

Tällä hetkellä lainsäädäntö ei salli käyttöhuoneen perustamista. Helsingin kaupunginhallitus on tehnyt kuitenkin 1.4.2019 § 28 kokouksessaan valtioneuvostolle lainsäädäntöaloitteen ja esittänyt huumeiden käyttöhuoneen kokeilun oikeuttavan erillislain säätämistä. Laissa on oltava säännökset muun muassa siitä, onko huumausaineiden käyttäminen ja hallussapito rangaistavaa käyttöhuoneen tiloissa ja mitkä ovat henkilökunnan velvollisuudet ja oikeudet suhteessa käyttäjiin. Jos lainsäädäntöhanke aloitetaan, Helsingin kaupunki tukee valmistelutyötä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Postiosoite

PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite

Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin

+358 9 310 5015

Faksi

+358 9 310 42504

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F11880001200052430

Alv.nro

F102012566

17.08.2021

Huumeriippuvuus aiheuttaa merkittäviä fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia uhkia. Huumeongelman henkilön hoitaminen tulee yhteiskunnalle halvemmaksi kuin hoidotta jättäminen.”

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ryhmäaloite 03.03.2021 Sazonov Daniel Kokoomuksen ryhmäaloite lasten turvallisen koulunkäynnin vahvistamiseksi ja Helsingin huumeongelman

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle lasten turvallisen koulunkäynnin vahvistamista ja Helsingin huumeongelmaa koskevasta Kokoomuksen ryhmäaloitteesta. Lausuntoa on pyydetty 27.8.2021 mennessä.

Lausuntoa on pyydetty myös kasvatus- ja koulutuslautakunnalta sekä kaupunkiympäristölautakunnalta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ryhmäaloite 03.03.2021 Sazonov Daniel Kokoomuksen ryhmäaloite lasten turvallisen koulunkäynnin vahvistamiseksi ja Helsingin huumeongelman

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano